

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. T.** zastoupeného advokátkou Mgr. Soňou Adamovou, se sídlem Pplk. Sochora 34, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 3. 2006, sp. zn. 28 Az 8/2006,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky Mgr. Soni Adamové **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 4. 1. 2006, č. j. OAM-2213/VL-10-K04-2005, Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) zamítlo žádost žalobce (dále jen „stěžovatel“) o azyl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatel proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), rozsudkem ze dne 15. 3. 2006.

Rozsudek žalobce napadl kasační stížností, a to z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Poté, co mu byla ustanovena právní zástupkyně, vytkl krajskému soudu, že přestože od počátku upřímně uváděl důvody, pro něž žádal o azyl, krajský soud je označoval jako osobní a ekonomické problémy stěžovatele, aniž by zjišťoval důvody, pro které je stěžovatel přesvědčen, že některému z důvodů pro udělení azylu vyhovuje. To měl ostatně zjišťovat zejména sám žalovaný, a to předtím, než stěžovatelu žádost o azyl posoudil jako zjevně nedůvodnou. Podle stěžovatele by přitom bylo z jeho žádosti o azyl možné se azylově relevantních důvodů dobrat. Krajský soud také konstatoval, že se stěžovatel v případě návratu do vlasti obává reakce státních orgánů, dále se však již krajský soud touto skutečností nezabýval a stěžovatelu důvody pro tuto obavu nezjišťoval.

Stěžovatel také připomíná, že jednou z příčin jeho odchodu z Ukrajiny byla jeho příslušnost k určité sociální skupině jakožto držitele nízké sociální pozice. Přitom je všeobecně známo, že příslušníci této sociální skupiny jsou odsouzeni k sociálnímu vyloučení, přežívání na okraji společnosti včetně zhoršení životních šancí jejich dětí.

Závěrem pak stěžovatel odkazuje na stanovisko prosazované Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, podle nějž se pronásledování nemusí týkat výhradně kroků podnikaných úřady některé země, ale může vzejít i od některých složek obyvatelstva nerespektujících normy dané země, pokud je úřady vědomě tolerují nebo nejsou schopné zajistit před nimi účinnou ochranu.

Stěžovatel také požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu, ve znění účinném od 13. 10. 2005, spojuje odkladný účinek přímo s podáním kasační stížnosti.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

V odpověď na stěžovatelovu námitku, že žalovaný ani krajský soud iniciativně nezjišťovali, zda stěžovatel nemohl splňovat některý z důvodů pro udělení azylu, Nejvyšší správní soud připomíná, že povinnost tvrdit azylově relevantní důvody leží na žadateli o azyl, naopak žalovaný nemůže z povahy věci vést řízení o důvodech, které žadatel o azyl vůbec nevedl. Toto stanovisko je potvrzováno i rozsáhlou konstantní judikaturou zdejšího soudu, z níž budiž ocitován alespoň rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 5 Azs 22/2003 (publ. na www.nssoud.cz): *„Povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“* Pokud tak stěžovatel žádný azylově relevantní důvod neuváděl, bylo zcela namístě jeho žádost o azyl zamítnout jako zjevně nedůvodnou, jak v obdobném případě potvrzuje i právní názor obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 5 Azs 27/2003 (publ. na www.nssoud.cz): *„Neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona.“*

Pokud pak stěžovatel dále uvádí, že je příslušníkem sociální skupiny držitelů nízké sociální pozice, je třeba připomenout, že tak stěžovatel pouze znovu, jinými slovy, odkazuje na svou složitou ekonomickou situaci, jež není azylově relevantním důvodem. Takto vymezenou skupinu osob totiž nelze v žádném případě chápat jako „určitou sociální skupinu“ ve smyslu § 12 zákona o azylu, jak bylo uceleně vyloženo v rozsudku Nejvyššího správního

soudu ze dne 19. 5. 2004, sp. zn. 5 Azs 63/2004 (publ. pod č. 364/2004 Sb. NSS): „*Určitá sociální skupina*‘ ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotčených osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu; rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotčené země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu.“ Tento právní názor zároveň reaguje i na stěžovatelovu závěrečnou námitku týkající se pronásledování vycházejícího od některých složek obyvatelstva, stěžovatel nicméně nijak neupřesňuje, jaká je spojitost mezi tímto právním názorem Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a jeho případem, ani touto námitkou neklade žádnou právní otázku, proto není zjevné, jak by se jí měl zdejší soud zabývat.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyní advokátka Mgr. Soňa Adamová; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 2x 1000 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a doplnění kasační stížnosti - a 2x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), § 12 odst. 1, § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu